

AVTALE VEDRØRENDE VANN-OG AVLØPSLEDNING MED TILHØRENDE INSTALLASJONER

Nord-Fron kommune og Brødrene Haugen Maskin og Grus AS, (nedenfor kalt grunneier) som eier av eiendommen, gnr. 256, bnr. 63 Nord-Fron kommune, har inngått følgende avtale vedrørende flytting/utbedring av vann- og avløpsledning, hvor kommunen er ansvarlig for prosjektering, anleggsarbeid og senere drift og vedlikehold:

1. ERVERV AV RETTIGHETER

Kommunen gis rett til å flytte eller anlegge og ha liggende vann- og avløpsledning, med tilhørende installasjoner, samt el. kraft og ev. signalkabel for drift, over eiendommen. Grunneieren er blitt påvist hvor ledningene skal gå og det vil bli kummer i ledningstraseen med en maksimal avstand på 80 meter, jf. kommunens VA-norm. Det vises til foto/kartvedlegg, bilag 1. Grunneier er gjort kjent med at det kan bli mindre tilpasninger av traseen innenfor anleggsbeltet i forbindelse med detaljprosjekteringen og utførelsen av ledningsanlegget.

Kommunen har videre rett til

- a) å føre tilsyn med, samt vedlikeholde og fornye ledningsanlegget til enhver tid.
- b) ha midlertidig lagerplasser for anleggsmateriell, herunder fyllmasser, samt rett til å ha anleggsbrakker og redskapsboder, maskiner mv. stående ved anlegget så lenge anleggsarbeidene pågår.
- c) overalt å komme fram til ledningsanlegget for dettes bygging og tilsyn, vedlikehold og fornyelse, herunder å nytte private atkomstveger.

2. BEGRENSNINGER I GRUNNEIERS RÅDIGHET

Grunneieren kan ikke føre opp bygning eller annet anlegg av noen art over ledningene eller kummene, eller endre overdekningen over ledningene eller kummene, innenfor en

avstand av 4 meter til begge sider regnet fra ytterkant av ytterste ledning eller kummenes kant.

Grunneier gis dog rett til å krysse ledningene med drenggrøfter etter samråd med kommunen.

Kommunen kan gi dispensasjon med vilkår fra denne bestemmelsen.

For denne avtalen gir kommunen dispensasjon til nedbygging av ledningstrasé i form av faste/midlertidige lagerhauger/konstruksjoner. Rørteknisk må være av en slik art som muliggjør eventuell rørfornyning/utblokking, dvs. legge ledninger i varerør. Dette for å kunne utføre nødvendig vedlikehold mellom kumgrupper uten å måtte flytte lagerhauger/konstruksjoner. I tillegg må eventuelle lagerhauger/konstruksjoner anlegges/bygges slik at det ikke blir eller kan oppstå deformasjoner eller andre skader på ledningstraseen.

Enhver virksomhet som kan medføre skade eller fare for skade på ledningsnett, som f.eks. etablering av drenggrøfter, skal utføres i samråd med kommunen. Alle sprengnings-, grave- og fyllingsarbeider innenfor en avstand av 10 meter fra ytterkant rør og kum skal under enhver omstendighet meldes til kommunen senest to uker før arbeidet igangsettes.

3. ERSTATNING

Grunneieren har etter ekspropriasjonerstatningslova, (lov av 6. april 1984), krav på erstatning for påregnelig økonomisk tap som følge av ledningsanlegget over hans eiendom. Se også pkt. 5.

Kommunen skal ta initiativ til å fastsette en eventuell erstatning senest når anleggsarbeidene er avsluttet.

Erstatningen skal også omfatte eventuelle skader som måtte være oppstått i forbindelse med forberedelser av anleggsarbeidet, så som stikningsarbeider, målearbeider, grunnundersøkelser og lignende. Videre skal erstatningen også omfatte anleggsskader, med mindre annet er avtalt med grunneieren.

4. MINNELIG OPPGJØR

Grunneieren er innforstått med at erstatningsoppgjøret skal søkes avgjort ved minnelig oppgjør.

5. TVIST OM ERSTATNING

Dersom partene ikke blir enige om erstatning skal betales eller erstatningens størrelse, (jf pkt 3), avgjøres dette ved skjønn etter ekspropriasjonsrettslige regler – så vel materielle som prosessuelle. Skjønnet begjæres i tilfelle av kommunen, som også betaler omkostningene i samsvar med bestemmelsene i skjønnsprosessloven.

Dersom denne avtalen omhandler flytting av ledningen og det allerede foreligger en tinglyst erklæring for opprinnelig plassering, kan alternativt servituttlovens regler komme til anvendelse for endret utnyttelse (§ 2), omskipling (§ 5 og §6), inkludert lovens regler om kompensasjon.

6. UTGIFTER TIL JURIDISK BISTAND

Utgifter til juridisk bistand som er nødvendig for å inngå denne avtalen, dekkes av kommunen, med en maksimal timepris på kr. 2000 eks. mva.

7. UNNTAK

Følgende holdes i første omgang utenfor erstatningsoppgjøret:

- a) Skade som følge av framtidig tilsyn, vedlikehold og fornyelse av ledningsanlegget.

- b) Skade og ulempe som skyldes synkning i masser i grøftetraseen eller drengrofter som ikke fungerer tilfredsstillende. Dersom slike skader oppstår, skal kommunen varsles før en eventuell utbedring finner sted. Krav om erstatning, herunder også innbefattet krav vedrørende eventuell framtidig skade, må være fremmet skriftlig senest 3 år etter at anleggsarbeidet er avsluttet på eiendommen.

Eventuell erstatning for skade og ulempe som nevnt under punkt a-b fastsettes senere ved minnelig overenskomst, eventuelt ved skjønn som foran beskrevet.

8. ANLEGG SARBEIDER

Der hvor det er aktuelt vil anleggsarbeidet bli utført på følgende måte:

- a) Foreta nødvendige forarbeider som grunnundersøkelser, eventuelle undersøkelser etter lov om kulturminner, stikningsarbeider, mm.
- b) All anleggstrafikk skal som hovedregel foregå innenfor anleggsbelte.
- c) Skog og annet virke i traseen vil bli hugget av kommunen og nyttbart virke vil bli plassert på eiendommen i samråd med grunneier. Ikke nyttbart virke vil bli fjernet av kommunen. Vegetasjonsdekket vil bli lagt tilbake.
- d) Matjord vil bli tatt av og lagret i eget depot eller langs grøftekanten. Matjord vil bli fjernet i grøftetraseen, og der grunnjord lagres.
- e) Grøften for ledningen vil deretter bli gravd opp og massene lagt på siden. Eventuelt fjell vil bli sprengt. Fundament for rørene (grus/pukk) vil deretter bli utkjørt og lagt ut. Etter at rørene er lagt og gjenfylling av massene foretatt, vil overskuddsmasse bli kjørt bort.
- f) Der hvor det tidligere var plen vil tilsåing bli foretatt etter at nødvendige forarbeider er gjort.
- g) Overskuddsmasser tilfaller grunneier vederlagsfritt og anbringes på anvist tipplass på eiendommen innenfor en avstand av 500 meter. Skader som påføres tilkomsten over dyrket mark og grøftesystemet ved slik transport er kommunen uvedkommende. Ønsker ikke grunneieren massene skal disse fjernes vederlagsfritt.
- h) Nødvendig omlegging av offentlige og private kloakkledninger, drensledninger og vannledninger, elektriske anlegg, herunder telefon, samt flytting av gjerder besørges foretatt av kommunen. Drensgrøfter som kappes, repareres forskriftsmessig.
- i) Over dyrket mark og dyrkingsjord skal overdekningen over topp rør være minst 1,2 meter.
- j) Lover og forskrifter skal følges og aktsomhet må utvises slik at unødig skade unngås.

- k) Private veier, som er berørt av anleggsarbeidet, skal settes i stand til minst samme standard som de hadde før anlegget startet. Dersom veier må stenge i kortere eller lengre perioder som følge av anleggsvirksomheten, skal kommunen varsle de bruksberettigede til veien så snart som mulig.
- l) Etter endt anleggsarbeid foretas en sluttbefaring med grunneier.

Ut over det som er nevnt, påtar ikke kommunen seg noe arbeid eller forpliktelser.

9. TILLATELSE TIL IGANGSETTING AV ARBEIDENE

Grunneieren har ved underskrift på denne avtale gitt kommunen tillatelse til å starte opp anleggsarbeidet og til å tinglyse rettigheten, jf. pkt. 10. Det svares 5 % p.a. rente av erstatninger fra det tidspunktet anleggsarbeidet starter opp på eiendommen.

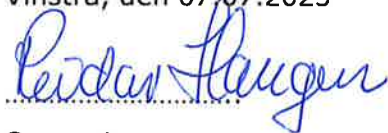
10. TINGLYSING

Punkt 1 og 2 eller et sammendrag skal tinglyses som heftelse på eiendommen. Kommunen betaler utgiftene til tinglysing.

11. UNDERSKRIFT

Avtalen er utferdiget i to eksemplarer, ett til hver av partene.

Vinstra, den 07.07.2023

Grunneier

Personnummer:

